

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1

CAUSAL RELATIONSHIP OF FACTORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF SCHOOLS

IN KANCHANADIS DISTRICT UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ธารินี กิตติกาญจนโสภณ

Tarinee Kittikanjanasophon

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bangkokthonburi university

E-mail: tarinee.kit@bkkthon.ac.th

วันที่รับบทความ (Received) : 26 มกราคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 16 ตุลาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 16 ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยตัวแปรภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 (2) นำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 และ (3) ยืนยันความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (SEM) ประชากรได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 397 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ขนาดตามการคำนวณจากจีเพาเวอร์ และวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยตัวแปรภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาพรวมและทุกตัวแปรอยู่ในระดับปานกลาง (2) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผล

ต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยตัวแปรแฝงทุกคู่เป็นความสัมพันธ์แบบมีทิศทางเดียวกัน ในระดับสูงเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ 0.80 ($r = 0.80$) และ (3) ยืนยันรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ด้วยดัชนีวัดระดับความกลมกลืน GFI และ AGF มีค่าเท่ากับ 0.96 และ 0.93 มีความสอดคล้องกับรูปแบบข้อมูลเชิงประจักษ์ตามสมมติฐาน

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ, ประสิทธิภาพ, โรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study the causal relationship of factors affecting effectiveness of schools in Kanchanadis District under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1; (2) to propose a causal model relationship of factors affecting effectiveness of schools in Kanchanadis District under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1; and (3) to confirm the consistency with empirical data of the causal relationship model of factors affecting effectiveness of schools in Kanchanadis District under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1.

This research was a quantitative research and structural equation analysis (Structural Equation Model Analysis: SEM). The population was 397 teachers of schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was based on calculations from G-Power, and stratified random sampling method, totaling 196 people. The instrument used for data collection was a 5-level rating scale questionnaire. Statistics used in data analysis were included frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and structural equation model analysis. (SEM).

The research results were found: (1) variables of leadership, community participation, learning organization, and school effectiveness in Kanchanadit District under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1, were at moderate level overall and all variables. (2) the causal relationship model of factors affecting school effectiveness in Kanchanadit District under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1, all factors influenced school effectiveness, where all pairs of latent variables were in the same direction, high level, positive, the statistically significant at the .01 level with a coefficient of 0.80 ($r = 0.80$). and (3) the causal relationship model of factors affecting school effectiveness in Kanchanadit District was confirmed with the GFI and AGF fit indexes, which were 0.96 and 0.93, consistent with the empirical data model according to this research hypothesis.

Keywords: Causal Relationship, Effectiveness, Schools in Kanchanadis District

1. บทนำและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลก ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ มาโดยตลอด และเนื่องจากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมได้สิ้นสุดลง กระทรวงศึกษาธิการ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579) มีการมอบหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบ การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สามารถที่จะต้องใช้ทักษะทางการบริหารและแสดงบทบาทหน้าที่ รวมถึงมีความเข้าใจ สภาพแวดล้อมขององค์กร ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน ตลอดจนมีจริยธรรมคุณธรรมการบริหาร ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ในการบริหารอย่างเชี่ยวชาญ มีความสามารถในการบูรณาการวิชาการกับการบริหารงาน เพราะการปฏิบัติงานอย่างผู้มีความรอบรู้ ย่อมทำให้เกิดความมั่นใจและความมั่นคงปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (วีระ บุตรฤทธิ์, 2566)

จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารโรงเรียน ต้องดำเนินการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผลในด้านความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย เกิดความพึงพอใจในงานของบุคลากร ลดอัตราการขาดงานของบุคลากร อัตราการออกกลางคันของนักเรียน คุณภาพโดยรวมของการบริหารจัดการภายในโรงเรียน เนื่องจากนโยบายด้านการศึกษาในปัจจุบันนั้น เป้าหมายจะเป็นตัวสะท้อนถึงมาตรฐานในการตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์ที่โรงเรียนแต่ละแห่งผลิตขึ้น อ้างอิงข้อมูลตามแผนการศึกษาชาติ รวมทั้งจากเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชน การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ความมุ่งมั่น ความผูกพัน บรรยากาศ วัฒนธรรม โครงสร้างโรงเรียน สิ่งแวดล้อม ความมุ่งมั่นทางวิชาการ ประสิทธิภาพของครูและโรงเรียน รวมถึงการจัดการเรียนการสอน (Steers, 1977; Bryk & Schneider, 2002; Lunenburg & Omstein, 2001) โดยพื้นที่ที่ผู้วิจัยได้ทำการ ศึกษาอาจมีปัญหที่พบบ้าง คือ ผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ผู้บริหารและครูบางส่วนยังขาดความรู้ที่ถูกต้องในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ครูต้องมีความนิยมของการสอนที่เหมาะสม มีความพอใจกับงานที่มีสวัสดิการที่ดีและมั่นคงในชีวิต และการวัดผลไม่สอดคล้องกับหลักสูตรของการศึกษาปฐมวัยนั้น ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนใน ช่วงชั้นที่ต้องมีการพัฒนาการด้านสมอง และการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว เป็นช่วงที่จำเป็นต้อง

ปลูกฝังเป็นพิเศษเพื่อให้แก่นักเรียนเติบโตเป็นเด็กฉลาดและประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างที่กล่าวมาข้างต้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อสรุปการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ด้วยยังอาจมีปัญหาค้างคาบ ทั้งจะทำให้สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนสำหรับการพัฒนาโรงเรียน ด้วยองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งสามารถนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน และพัฒนาสู่ความเป็นโรงเรียนที่ดี มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลที่เหมาะสมกับการเป็นโรงเรียนต้นแบบแห่งการศึกษาในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงในการพัฒนาและจัดการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพและสู่มาตรฐานสากล

2. คำถามการวิจัย

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
3. เพื่อยืนยันความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

4. สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน, และองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

สมมติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์การแห่งการเรียนรู้ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

สมมติฐานที่ 3 ภาวะผู้นำส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์การแห่งการเรียนรู้

5. ขอบเขตการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ ซึ่งมี 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ในปีการศึกษา พ.ศ. 2567 ทั้งหมด 50 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งหมด 397 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเป็นครูของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 196 คนขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธี G *Power และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์

ลำดับ	เครือข่าย	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	กรุดปาร่อนคลองสระ	11	90	44
2	ท่าทองอุแท	12	84	41
3	กาญจนดิษฐ์	13	129	65
4	ช้างคู่	14	94	46
รวม		50	397	196

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยและโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมีปัจจัยเชิงสาเหตุของภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียน
2. ผู้บริหารของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้รับทราบแนวทางการบริหารงานด้านการศึกษาที่มีประสิทธิผล
3. เป็นแนวทางสำหรับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในการนำข้อมูลไปใช้เพื่อพัฒนาการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

7. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แนวทางการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยการศึกษาสืบค้นจากเอกสาร งานวิชาการ ต่างๆ เพื่อให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ตลอดจนข้อมูลสถิติต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้วยรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามห้าตอน แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model Analysis: SEM)

8. การหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพโดยลำดับดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือหลังจากที่ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปตรวจสอบว่าเมื่อนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างวิจัยแล้วแบบสอบถามจะสามารถวัดในส่วนของเนื้อหาที่ต้องการวัดได้มากน้อยเพียงใดโดยในกระบวนการตรวจสอบ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบมีจำนวน 5 ท่าน ประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC (item objective congruence index) เป็นรายบุคคลว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยการตรวจสอบให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ (ให้คะแนน +1 ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์, ให้คะแนน 0 ข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์, ให้คะแนน -1 ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์) แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC หลังจากนั้นดำเนินการปรับแก้ไขตามคำแนะนำ ได้แบบสอบถามที่มีความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาโดยผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามกับจุดประสงค์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อโดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.97 จากนั้นนำไปสู่กระบวนการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ต่อไป

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) แบบสอบถามไปผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว จะนำแบบสอบถามมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นจำนวน 30 ชุด

3. การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมวิจัยทางสังคมศาสตร์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's, 1970) แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

9. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยได้นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอต่อผู้บริหารหรือผู้อำนวยการโรงเรียนในการขอแจก

แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 ชุด และนัดหมายรับกลับเพื่อการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเข้าสู่โปรแกรมวิจัยทางสังคมศาสตร์ ตามกระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

10. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่ 1

ศึกษาภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับตัวแปรปัจจัยสาเหตุ โดยรวมและรายด้าน

ตัวแปรปัจจัยสาเหตุ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านภาวะผู้นำ	3.05	0.90	ปานกลาง
ด้านการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	3.30	0.91	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.01	1.23	ปานกลาง
ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนฯ	3.03	0.90	ปานกลาง
รวม	3.09	0.98	ปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับตัวแปรปัจจัยสาเหตุ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรรวมด้านภาวะผู้นำ ด้านการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และ ด้านประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมระดับ ปานกลาง

2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่ 2

นำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอกาญจนดิษฐ์ ด้วยการวิเคราะห์เมทริกซ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ดังแสดงในตารางที่ 3 และแผนภูมิที่ 1

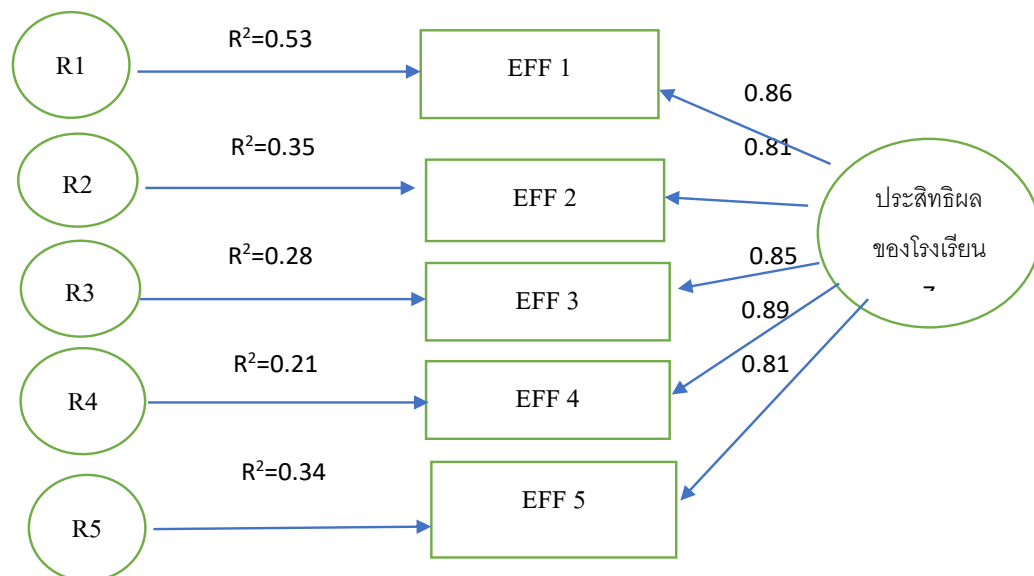
ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์

	LD	LO	PT	EFF
ภาวะผู้นำ(LD)	1.00			
องค์การแห่งการเรียนรู้ (LO)	0.83**	1.00		
การมีส่วนร่วมของชุมชน (PT)	0.79**	0.88**	1.00	
ประสิทธิผลของโรงเรียน (EFF)	0.80**	0.87**	0.87**	1.00

** $P < 0.01$

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าอยู่ระหว่าง 0.79 ถึง 0.88 โดยตัวแปรแฝงทุกคู่เป็นความสัมพันธ์แบบมีทิศทางเดียวกัน คือ มีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก ตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r > 0.88$) มีจำนวน 6 คู่ โดยตัวแปรแฝงที่มีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์มากที่สุดซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.88 ($r = 0.88$) คือ องค์การแห่งการเรียนรู้ (LO) กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (PT) รองลงมาคือ องค์การแห่งการเรียนรู้ (LO) กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน (EFF) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (PT)กับ ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของโรงเรียน (EFF) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.87 ($r = 0.87$) เท่ากัน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (LD) องค์การแห่งการเรียนรู้ (LO) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.83 ($r = 0.83$) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ (LD) กับประสิทธิภาพของโรงเรียน (EFF) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.80 ($r = 0.80$) และตัวแปรแฝงที่มีความสัมพันธ์กันในระดับ ปานกลาง ($0.06 < r < 0.80$) มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ภาวะผู้นำ (LD) กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (PT) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.79 ($r = 0.79$)

แผนภูมิที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยันของโมเดลการวัดปัจจัยประสิทธิผลของโรงเรียน

ปัจจัยประสิทธิผลของโรงเรียน (EFF) ทั้ง 5 ตัวแปรย่อย ผลปรากฏว่า ตัวแปรประกอบที่อธิบาย ปัจจัยประสิทธิผลของโรงเรียนเรียงลำดับคือ การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.89 รองลงมา คือความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.86 รองลงมา คือการลดอัตราการขาดงานของบุคลากร มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง เท่ากับ 0.85 ความพึงพอใจในงานของบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.81

3. วิเคราะห์หัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ยืนยันความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียน ดังตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าสถิติ ของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ระหว่างรูปแบบเชิง สมมติฐาน Hypothesized Model) และรูปแบบที่ปรับใหม่ (Modified Mode)

ค่าดัชนี	เกณฑ์ในการพิจารณา	ค่าสถิติในรูปแบบเบื้องต้น	ค่าสถิติในรูปแบบสุดท้าย
χ^2 / df	น้อยกว่า 2.00	$(1071.25/269) = 9.982$	$(205.58/192) = 1.071$
p-value	มากกว่า 0.05	0.000	0.238
GFI	มากกว่า 0.90	0.82	0.96
AGFI	มากกว่า 0.90	0.79	0.93
NFI	มากกว่า 0.90	0.97	0.99
NNFI	มากกว่า 0.90	0.98	1.00
CFI	มากกว่า 0.90	0.98	1.00
RMR	น้อยกว่า 0.05	0.027	0.010
RMSEA	น้อยกว่า 0.05	0.086	0.013

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลของโรงเรียน ตามสมมติฐาน (Hypothesized Model) ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก ค่าไคสแควร์ มีค่าเท่ากับ 1071.25 ค่า χ^2 / df เท่ากับ 9.982 องศาอิสระเท่ากับ 269 และมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 และเมื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้องของรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าค่า GFI เท่ากับ 0.82 และค่า AGF เท่ากับ 0.79 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.086

11. การอภิปรายผล

สามารถนำมาใช้ในการอภิปรายผลในการวิจัยโดยแยกอธิบายปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำ

จากการวิจัยนี้ ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงทางบวก สามารถสรุปได้ว่า เมื่อผู้บริหาร มีการให้ความสำคัญต่อผู้บริหารปฏิบัติตนให้ครูในโรงเรียนเกิดความภูมิใจเมื่อได้ปฏิบัติงานร่วมกันและผู้บริหารตั้งมาตรฐานในการปฏิบัติงานไว้ชัดเจน ว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสนี อัมพร (2566) พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ทั้งนี้สอดคล้องกับจุฑามาศ เยี่ยมกร (2566) ในการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยผ่านองค์การแห่งการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่าจากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริภรณ์ พูล

สวัสดิ์ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์การแห่งการเรียนรู้ ดังการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระ บุตรฤทธิ์. (2566).

ด้านองค์การแห่งการเรียนรู้

องค์การแห่งการเรียนรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่าจากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้แก่ ครูโรงเรียนมีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูสามารถปรับรูปแบบวิธีการคิดและวิธีปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน ครูพร้อมรับข้อมูลใหม่ ๆ และแสวงหาประสบการณ์ใหม่เพื่อนำมาพัฒนาวิธีการคิดสร้างสรรค์ของตนสอดคล้องกับการศึกษาของ ประคอง บาทสุวรรณ (2564) ในการศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งศรีอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีธานี เขต 5

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

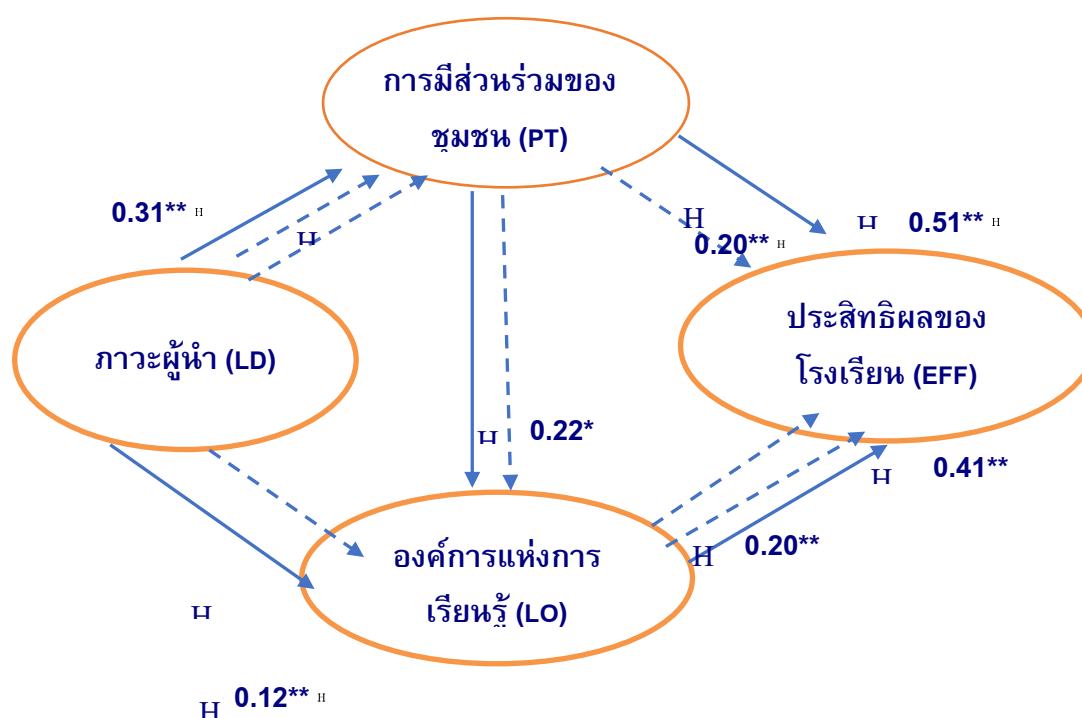
ปัจจัยด้าน การมีส่วนร่วมของชุมชนส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่าภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญญกิตติ บุญเก่ง (2565) จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 กล่าวว่า โรงเรียนให้คำแนะนำและจัดเตรียมข้อมูลการพัฒนาเด็กสำหรับผู้ปกครอง โรงเรียนจัดเตรียมข้อมูล และความช่วยเหลือแก่ทุกครอบครัวตามที่ต้องการโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษามีการวางนโยบายร่วมกันในการสรรหาอาสาสมัครจากผู้ปกครองและชุมชน

ด้านประสิทธิผลของโรงเรียน

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่าภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยอนันท์ แก้วเงิน (2563) ปัจจัยด้านองค์การแห่งการเรียนรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนฯ การวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนอำเภอกาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิณ จันภักดี. (2565). พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยผ่านการมีส่วนร่วมของ

ชุมชน การวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ อรุณเมฆ (2564) เรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยผ่านองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตามการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมทางบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียนฯ และรวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา รุ่งเรือง (2563) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา โดยผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรแห่งการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์โครงสร้างจากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวก ต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของโรงเรียน

12. องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

13. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็น

1. ผู้บริหารของโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการเพิ่มพูนทักษะการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ความเป็นมืออาชีพ และการส่งเสริมพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างองค์ความรู้ และเสริมสร้างศักยภาพด้านการบริหาร และสร้างโอกาสทางการเรียนรู้และเชื่อมโยงเครือข่ายสู่ความเป็นสากล 2. นำผลการวิจัยและรูปแบบที่ค้นพบไปประยุกต์ใช้สำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษา เพื่อความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย การลดอัตราการขาดงานของ

บุคลากร และการลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนฯ ควร ให้ความสำคัญกับบุคลากรภายใน และผู้ปกครอง เพื่อให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนเข้าสู่ความเป็นเลิศทางการเรียนรู้และเพื่อให้องค์กรธุรกิจเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ที่ศึกษาถึงตัวแปร ภาวะผู้นำ องค์การแห่งการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน และประสิทธิผลของโรงเรียน ในกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยในอนาคตอาจให้ความสำคัญในการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีอื่นที่เป็นไปในลักษณะของการศึกษาควบคู่กันของตัวแปรหรือการศึกษาตัวแปรกลางที่สมบูรณ์ของกรอบแนวคิด ดังนั้นการศึกษาในลักษณะดังกล่าวจะเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับกรอบแนวคิดที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 2. การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการนำแบบจำลองและตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไปทำการวิจัยซ้ำในโรงเรียนปฐมวัย สังกัดอื่น ๆ ในบริบทของประเทศไทยหรือในประเทศอื่น ๆ เพื่อทำการตรวจสอบโมเดลว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป 3. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนอำเภอ กาญจนดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน แล้วก็ตาม ทั้งนี้บริบททางการศึกษาของโรงเรียน ในประเทศไทยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นเนื่องจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ทางด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงไปและมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ อรุณเมฆ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 5(3), 14-26.
- จันทิมา รุ่งเรือง. (2563). โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 11(1), 55-75.
- ชัยอนันท์ แก้วเงิน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- ประคอง กรรณสูตร. (2554). สถิติศาสตร์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- ปณิณ จันภักดี. (2565). **ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา** สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาระดับศึกษาระดับเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระ บุตรฤทธิ์. (2566). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วาร์ณิ จันพร. (2566). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี**. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 10(2).
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (องค์การมหาชน: 2563). **รายงานประจำปี 2564**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สิราภรณ์ พูลสวัสดิ์. (2562). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **บทวิเคราะห์มุมมองด้านการศึกษานายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา)**. วารสารวิจัยการศึกษา, 3(6). กลุ่มวิจัยและส่งเสริมการวิจัยกรุงเทพมหานคร.
- อรณิชา ทศตา. (2564). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 10(2), 188-200.
- อัสนี อัมพร. (2566). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในโรงเรียน** สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- Allen, N. J. & Meyer, J. P. (1990). **The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to organization**. *Journal of Occupational Psychology*, 63 (10).
- Alvesson, M. (1993). **Culture Perspectives on Organization**. New York: Cambridge University Press.
- Avolio, B. J., Waldman, D. A. & Einstein, W. O. (1988). **Transformational leadership in a management game simulation: Impacting the bottom line**. *Group & Organization Studies*.
- Balthazard, and Cooke. (2004). **Organization Culture and Knowledge Management Success: Assessing the Behavior: Performance Continuum**. *Proceedings of the 37th Hawaii*, January.

- Barnard, C.J. (1961). **Education for Executive in Reading in Human Relations**. Edited by **DobinRobert**. New Jercy: Prentice-Hall.
- Barney, J. (1991). **Firm resources and sustained competitive advantage**. *Journal of Management*, 17 (1).
- Barney, J. B. & Hesterly, W. S. (2006). **Strategic management and competitive advantage: concepts**. New Jersey: Pearson/Prentice Hall.